

LEGJOBB DOKUMENTUMFILM
OSCAR®-JELÖLÉS, 2021

KEDVES KÉM

MAITE ALBERDI
FILMJE

KEDVES KÉM

EL AGENTE TOPO / THE MOLE AGENT

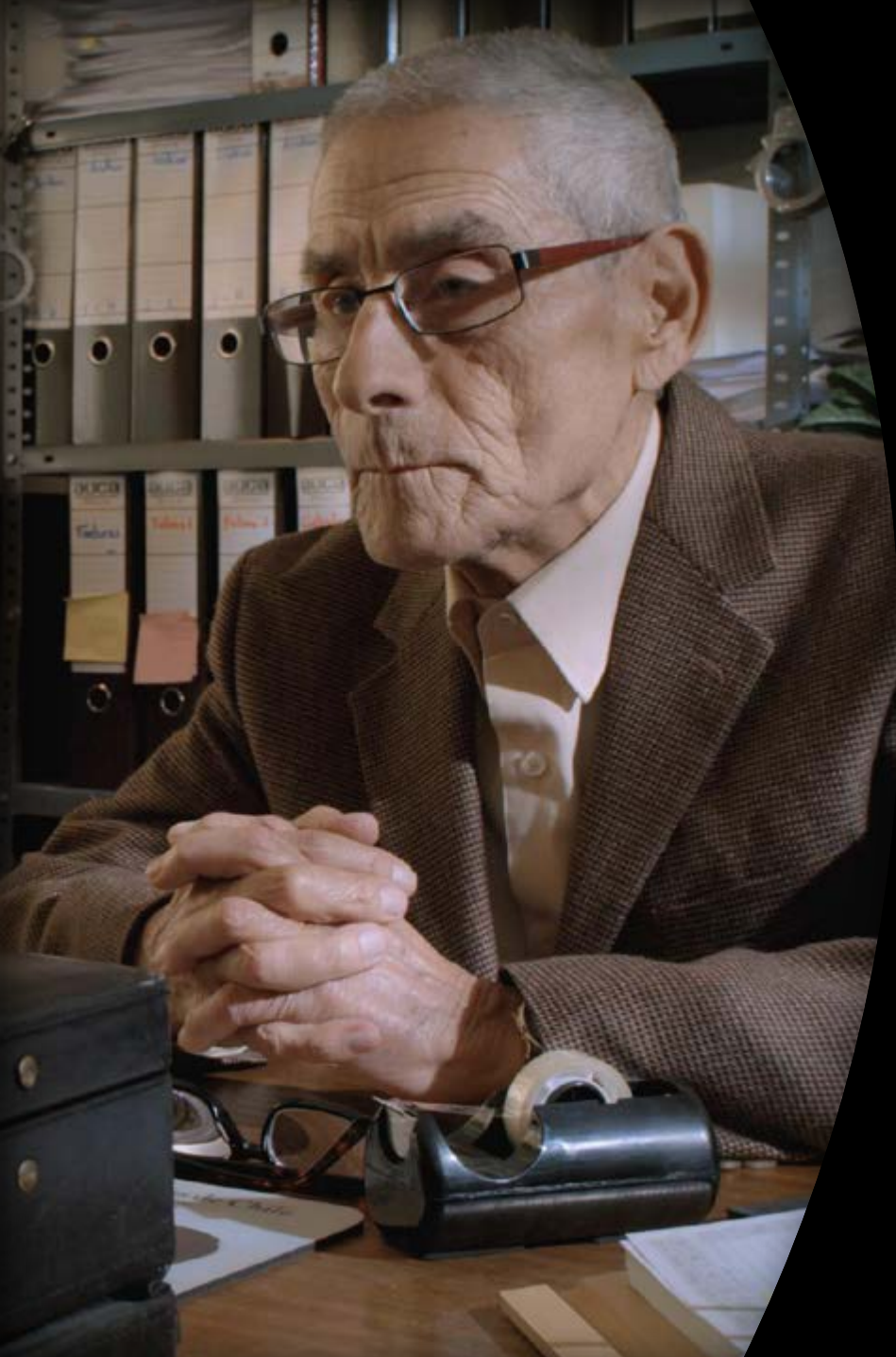
színes, feliratos, chilei dokumentumfilm, 2020, 89'

ALKOTÓK

Rendező..... Maite Alberdi
Írta..... Maite Alberdi
Operatőr..... Pablo Valdés
Vágó..... Carolina Siraqyan
Zene..... Vincent van Warmerdam
Executive producer..... Julie Goldman, Christopher Clements,
Carolyn Hepburn
Producer..... Marcela Santibanez
Társproducer..... Ingmar Trost, Fleur Knopperts, Denis Vaslin

TECHNIKAI ADATOK

Játékidő.....89 perc
Származási hely.....Chile
Gyártási év.....2020
Hordozók.....2K DCP, BRD
Tervezett bemutató.....2021. július
Korhatár besorolás.....6 éven aluliak számára nem ajánlott

SZINOPSZIS

A nyolcvanhárom éves Sergio egy magánnyomozó megbízásából beköltözik egy chilei időotthonba, hogy az egyik bentlakóról jelentsen. A küldetés során az empátikus főhős egyre közelebb kerül az intézmény lakóihoz, így kémből lassacskán az ott élők bizalmasává, sőt, barátjává válik. Maite Alberdi Oscar-jelölt dokumentumfilmje kém történetekbe illő fordulatokat tartogat, miközben a rendező az időskor szépségeit és nehézségeit is feltérképezi.

**„ENNÉL MEGHATÓBB
KÉMFILM MÉG NEM KÉSZÜLT.”**

IndieWire

BESZÉLGETÉS MAITE ALBERDI RENDEZŐVEL

Miért szeretted volna elkészíteni ezt a filmet?

Hogyan találtál rá a sztorira?

Egy magándetektívről akartam dokumentumfilmet készíteni, egy olyan karakterről, amelyet fikciós művek százai sztereotipizáltak. Dolgoztam néhány hónapot egy magánnyomozó asszisztenseként és rájöttem, hogy ezek a nyomozók általában olyan ügyeken dolgoznak, amik az emberi kapcsolatokon belüli bizalmatlanságon alapulnak. Az emberek szerettek volna a végére járni az ilyen ügyeknek, így a növekvő kereslet miatt egyre több magánnyomozó-iroda alakult. Az keltette fel leginkább a figyelmem, hogy ezek az ügyek könnyen megoldhatók lennének azzal, ha az érintettek beszélgetnének egymással: ha ez így történne, nem is lenne szükség a nyomozókra és az ügynökökre.

Sokféle esettel találkoztam: szülők nyomoztattak a gyerekeik után, testvérek követték egymás életét titokban, főnökök a beosztottaikat figyeltették meg és persze voltak megbízások, melyek az idősotthonokba vezettek. A célom ezzel a filmmel az volt, hogy az eredmények és a jelentések mögé nézzek. Nem az érdekelt, hogy milyen eredménnyel zárultak az ügyek, inkább arra voltam kíváncsi, hogy egyáltalán miért vannak ilyen megbízások, mi az oka az emberek közötti bizalmatlanságnak és mi húzódik a kommunikációs szakadékok mögött. Rendezőként ezen az úton szerettem volna haladni: ugyan a kiindulópont a nyomozás volt, a végeredmény legfontosabb része nem az ügy megoldása, sokkal inkább a történet mögötti társadalmi jelentés lett.

**A filmjeid vezérmotívumai hasonlók:
legtöbbször a társadalom peremén lévő
embercsoportok életét mutatod meg a saját
környezetükben. Mi vezet el téged ezekhez a
közösségekhez?**

Úgy gondolom, hogy a mikroközösségek által sokat tanulhatunk a teljes társadalomról. Szerintem a dokumentumfilmnek magával kell hordoznia a megértést, a toleranciát és az empátiát – ezek létrehozhatók és megváltoztathatók a mozgókép és a néző mindennapos eseményekhez történő kapcsolódása által. Ezért választok olyan csoportokat, amelyek kevésbé reprezentáltak: általában nem látjuk az ő mindennapi életüket. A dokumentumfilm által közelebb kerülhetünk ahhoz a világhoz, amit nem ismerünk. Az idősek szerepeltetése azért érdekelt, mert az ő közösségük alkalmas arra, hogy egyszerre építsünk fel általános érvényű és személyes történeteket. Általános érvényűeket, mert a sztori bizonyos pontjaival mindannyian tudunk azonosulni és személyeseket, mivel a film szereplőinek előtörténete egyenként is nagyon különböző.

Hogyan találkoztál először a filmben látható nyomozással? A megbízó család keresett meg téged?

Először arról hallottam, hogy idősotthonokban is folynak nyomozások. Amikor nyomozóirodákban dolgoztam, rendszeresen voltak ilyen megbízások: az ügyfelek tudni akarták, hogy a hozzátartozóik hogy érzik magukat az otthonokban. Ezek az ügyek érdekelték legjobban, mivel általuk nemcsak a nyomozások értelmetlenségére reagálhattam, hanem az időskorral kapcsolatos jelenségekre is, valamint arra, hogy mi történik az emberekkel, akik ilyen intézményekben élnek. A filmben szereplő magánnyomozó mutatta a történet helyszínéül szolgáló idősotthont és rögtön tudtuk, hogy egy ilyen ügyet szeretnénk megmutatni.

Mennyi forgatási anyag gyűlt össze?

300 órányi anyagunk volt a rejtett kamerás felvételeket nem számolva. A dokumentumfilmmezés egy olyan szakma, ami gyakran inkább arról szól, amit kihagyunk, nem pedig arról, ami megmarad. Kihagyni 299 órát olyan, mint ahogy a szobrász dolgozik: adott egy nagy kötömb (jelen esetben a valóság), amit addig kell csiszolni, amíg ki nem rajzolódnak az alakok.

A film egyik korai jelenetében megemlíted, hogy már filmeztek az idősoththonban és az ott élők tudják, hogy egy új lakóra fogtok fókuszálni. Hogyan tudtatok forgatni a nyugdíjas otthonban? Volt bármi, ami tiltott volt?

Sokat gondolkodtunk azon, hogyan lehetne leforgatni ezt a filmet. Kaptunk engedélyt arra, hogy az otthonban forgathassunk. Azt mondtuk, hogy az idősekről készítünk dokumentumfilmet és mindent fel szeretnénk venni, ami az intézményben történik, a személyzettel és a bentlakókkal, a jó és a rossz eseményekkel egyetemben. Azt is jeleztük, hogy ha új lakó érkezik, akkor szeretnénk rá koncentrálni. Nem tudták, hogy ez egy kémfilm, de abba beleegyeztek, hogy bármit felvegyünk, ami történik. Felvetődik a kérdés, hogy vajon minden a megszokott módon történt-e úgy, hogy ott volt a kamera, esetleg másképp viselkedtek-e a közösség tagjai. Azonban három hónapon át forgattunk; az alkalmazottak ugyan megpróbálhattak elrejtőzni néhány hétig a kamera elől, de ilyen hosszú ideig nem tudtak. A kamera sosem hazudik! Emellett Sergio, a kém akkor is inkognitóban maradt, miután a stáb elhagyta a helyszínt, és az ő rejtett kamerái is ugyanazt látták, mint a mieink.

Dokumentumfilmesekként az alanyokat és a környezetüket is meg kell figyelnetek. Voltak a bentlakók vagy az alkalmazottak között olyanok, akik kérdősködtek az ottlétetekkel kapcsolatban? A stábod nagyobb volt, mint amit a magánnyomozó irodájában láthattunk?

Amikor megfigyelésen alapuló dokumentumfilmet készítesz, sokáig élsz az adott helyen. Az első feladatod megismerni az ott élőket, elmagyarázni nekik, hogyan fogsz filmezni és beavatni őket a terveidbe. Mi ezt megtettük az otthon lakóival és a személyzettel is, és előzetesen tisztáztuk a felmerülő kétségeiket. Két héttel Sergio érkezése előtt kezdtünk forgatni, így a lakók és a személyzet már ismertek minket és tudták, mit csinálunk, amikor a kém megérkezett. A három hónapig tartó forgatás során hozzászoktak a kamerához, néhány hét után a hely részévé váltunk. Ahogy a lakók megszokták a stáb jelenlétét, megtanultuk a megfelelő módszereket arra, hogyan filmezzük őket. Mivel egyszerre rámenősnek, ám láthatatlannak kellett lennünk, így egy kisebb, négy fős stábunk volt – ennél nagyobb csapathoz nem tudtak volna hozzászokni az idősoththon lakói. Amikor elmentünk, hiányoztunk nekik, nekünk pedig hiányoztak ők.

**„ÜDÍTŐ ÉS
SZÍVBEMARKOLÓ”**

Hollywood
THE
REPORTER

Mesélnél a Kedves kém forgatási módszeréről? Folyamatosan forgattatok vagy más metódust követetek?

Általában társultunk a kamerával Sergio-hoz. Nem filmeztünk folyamatosan és a kamera sem forgott minden pillanatban, inkább arra vártunk, hogy a valóság megmutatkozzon előttünk, amit aztán fel tudtunk venni. Leginkább azokra a kapcsolatokra koncentráltunk, amiket Sergio kiépített a bent töltött idő során, és arra, hogy mi fog vele történni, mivel az ő szemén keresztül kellett látnunk a valóságot. Heti öt napot forgattunk déltől este 8-ig, aztán magára hagytuk a kémet, és amit Sergio ekkor látott, azt rejtett kamerákkal vette fel. Úgy érzem, hogy filmesként a módszereim hasonlítanak Romulo, a magánnyomozó technikáihoz. A dokumentumfilmzés egyébként is emlékeztet a detektív munkájára. Amikor forgatok, először megvizsgálom a karaktereket és a viselkedésüket az adott környezetben. Bízva abban, hogy a valóság ciklikus és a dolgok ismétlődnek, felfedezek viselkedésmintákat, hogy el tudjam képzelni, mi történhet a forgatás során és hogyan tudok alkalmazkodni a körülményekhez. Amikor találkoztam Romulóval, bár tudtam, hogy egy visz-

szavonult rendőrrel van szó, inkább szociológusként szemléltem őt. Hozzám hasonlóan dolgozik ő is: terepszemlével kezd és kutatómunkát végez, hogy megtalálja, amire szüksége van. Ő azzal tölti a napját, hogy vár a bizonyítékokra, én azzal, hogy megszülessenek a jeleneteim. A szakmánk alapja a várakozás. Ebben a projektben egyazon karakteren osztoztunk: az ügynökön, aki mások életébe nyer bepillantást. Detektívként és dokumentumfilm-rendezőként pedig követtük az életét, hogy az ő történetén keresztül táruljon fel a valóság.

Mi volt a legnagyobb kihívás abban, hogy egy időszothonban forgattatok?

Megtanulni, hogyan filmezzünk úgy, hogy ne legyünk túl mohók. Az ilyen helyeken nem mindig történnek fontos események a mindennapokban. Ez a film is inkább az apróbb pillanatokból épült fel. Előfordult, hogy eltelt három nap, mi pedig ennyi idő alatt csak egy egyszerű párbeszédet rögzítettünk. Hozzászokunk a napi rutinhoz és ahhoz is, hogy egyes napszakok lassabban telnek a többinél, az élet és a filmzés ritmusa eltér egymástól. Türelmesnek kellett lennünk.

Az idősotthon egy olyan hely, ahol körülvesz a szeretet és a fájdalom. Sok közös élményünk van olyanokkal, akik elhunytak a forgatás alatt. Ők az életünk részeivé váltak, dokumentumfilmet készíteni így egy közös tapasztalat. A mások élete a sajátunkká válik, így a fájdalmukban is osztozunk.

Miért volt megfelelő Sergio erre a munkára?

Jó egészségnek örvendett, jó volt a memóriája, ráadásul nagyon akarta ezt a munkát, senki sem állíthatta meg. A forgatás előtt nem sokkal özvegyült meg, kereste, mit kezdhet magával, hogyan törhet ki a megszokott rutinból és találhat új örömöket. Fontos volt a magánynyomozó számára, hogy a kém szerette volna elvállalni ezt a "küldetést" és nem akart gyerekes módon megfutamodni közben. Romulónak olyan emberre volt szüksége, aki izgatott volt a munka miatt. Rendezőként úgy érzem, Sergio azért volt alkalmas, mert nyitott volt arra, hogy új tapasztalatokat szerezzen. Emellett ő egy nagyon empátikus ember. Az életének egy olyan pontján volt épp, amikor megkérdőjelezte a saját korát és azt, hogy mi várhat még rá. Nyitott volt erre a kalandra, ez a friss és izgalmas munka új érzéseket szabadított fel benne.

A filmen végigvonul egy érdekes kém-történet-narratíva. Volt olyan pillanat, amikor ti vagy Sergio féltek a lelepleződéstől? Aggódtál amiatt, hogy mások meghallhatják, ahogy Sergio Romulónak jelent telefonon?

Sergio nem igazán gondolta, hogy lelepleződhet, gyakran elfelejtette, hogy számtalan alkalommal felfedhetik a valódi kilétét. A diszkréció helyett gyakran inkább azzal foglalkozott, hogy megszerezze és átadja az információt a nyomozónak, nem figyelt arra, hogy gyanút keltő is lehet a viselkedése. Ezekben a helyzetekben csapnivaló kém volt. Aggódtam a diszkréció hiánya miatt, amikor telefonált és közben közvetlenül a nővéreket kérdezgette. Folyamatosan ideges voltam, sokkal inkább, mint ő. Van egy jelenet a filmben, amikor megkérdez egy nővért a gyógyszereiről, majd amikor elmondja Romulónak, hogy mit tett, aki erre üvöltözni kezdett Sergióval. Amikor ez megtörtént, azt gondoltam, hogy ennyi volt. Szerencsére nem leplezték le.

Számodra melyek a legemlékezetesebbek vicces pillanatok a filmben?

A humor a különbözőségekből fakad, ez tetszik nekem nagyon a Kedves kém humorában is. A film vígjátéki alapokon nyugszik. Sergio egy botcsinálta kém, egy idős férfi, akinek detektívként kell helytállnia, ez pedig nem megy neki azonnal. A helyszínen a feltételezések szerint komoly bűncselekmények történtek, melyeket fel kellene deríteni, ám valójában egy barátságos, szerethető idősotthonról van szó. Emellett az egyes karakterek is kellemes meglepetésekkel szolgáltak, például Marta is ilyen volt. A Sergióval közös jeleneteik nagyon viccesek, majdhogynem abszurd színdarabokba illők.

Mit gondolsz, mit fog adni a közönségnek a Kedves kém?

Azt szeretném, hogy akik megnézték ezt a filmet, úgy álljanak fel előle, hogy fel akarják hívni a szüleiket vagy a nagyszüleiket telefonon. A Kedves kém lehetőséget ad arra, hogy magunkba nézzünk és feltegyük a kérdést: mit csinálhatnánk jobban?

Mit tanított neked Sergio?

Sergio azt tanítja nekünk, hogy ne ítélkezzünk, legyünk nyitottak az új tapasztalatok iránt, teremtsük meg magunknak a saját kihívásainkat és ne korlátozzuk magunkat akkor sem, ha épp nyolcvanöt évesek vagyunk. Sergio szeretne új életet kezdeni, új embereket megismerni és figyelni. Megtanított engem arra, hogy előítéletek nélkül legyek nyitott a tapasztalásokra.

„ÖRÖMMOZI”

THE
PLAYLIST

MAITE ALBERDI FILMOGRÁFIA

Film- és esztétika szakon végzett a Chilei Katolikus Egyetemen. Íróként és rendezőként könnyen felismerhető stílust fejlesztett ki: bensőségesen ábrázolja a karaktereket, mindennapi történeteket mesél kis közösségekről. Három egész estés, (*The Grown-Ups*, *Tea Time* és *The Lifeguard*) és három rövid dokumentumfilm (*I'm Not from Here*, *The Hairdressers*, *The Trapeze Artists*) írt és rendezett. 2011-ben az IDFA-n, (Amszterdami Dokumentumfilmfesztiválon) debütált első játékfilmje, a *The Lifeguard*. Micromundo nevű cége gyártásában készült el a IDFA-n debütáló *Tea Time*, ahol 2014-ben elnyerte a legjobb, nő által rendezett dokumentumfilm díját, később pedig a Miami Nemzetközi Filmfesztiválról és a DocsBarcelonáról is elismerésekkel távozott. 2016-ban készítette el *I'm Not From Here* című rövid dokumentumfilmjét, mely a legjobb rövidfilm díját nyerte el a 2016-os Visions Du Reel-en és Európai Filmdíjra is jelölték. Ugyanebben az évben indult útjára *The Grown-Ups* című játékfilmje, ami szintén az IDFA versenyprogramjába került.

Alberdi egykori alma materében, a Chilei Katolikus Egyetemen tanít, több chilei dokumentumfilmezésről szóló könyv szerzője.

KEDVES KÉM

A MICROMUNDO PRODUKCIÓJA A MOTTO PICTURES SUTOR KOLONKO VOLYA FILMS MALVALANDA
ITVS AMERICAN DOCUMENTARY I POV ES A SWR KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL BMEUTAJA KEDVES KÉM ZENESZERZŐ VINCENT VAN WARMERDAM
OPERÁTOR PABLO VALDÉS VÁGÓ CAROLINA SIRAOYAN EXECUTIVE PRODUCER SALLY JO FIFER JUSTINE NAGAN CHRIS WHITE
TÁRSPRODUCER INGMAR TROST FLEUR KNOPPERS DENIS VASLIN MARÍA DEL PUY ALVARADO MARISA FERNÁNDEZ ARMENTEROS
EXECUTIVE PRODUCER JULIE GOLDMAN CHRISTOPHER CLEMENTS CAROLYN HEPBURN
PRODUCER MARCELA SANTIBÁÑEZ ÍRTA ÉS RENDEZTE MAITE ALBERDI

